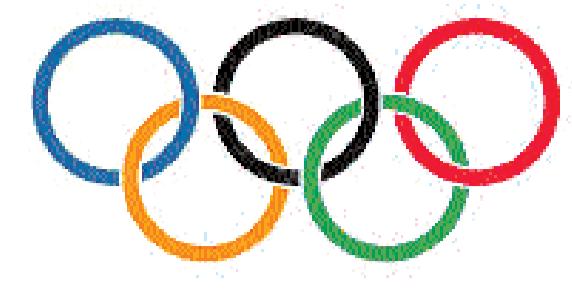

Olimpiya dünyası

www.olimpiyadunyasi.az

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin qəzeti

Nº 5 (1465), 9 - 15 fevral 2021-ci il

Qəzet 2001-ci ildən çıxır.

Üçüncü Avropa Oyunlarının programında idman növlərinin sayı artırılıb

Avropa Olimpiya Komitələri (AOK) 2023-cü ilin yayında keçiriləcək III Avropa Oyunlarının programını genişləndirməyə davam edir. Belə ki, boks idman növü Polşanın Krakov şəhərində keçiriləcək III Avropa Oyunlarının programına da daxil edilib. Bununla bağlı Avropa Olimpiya Komitələri və təşkilatçılar qərar veriblər. Bokşular əvvəlki Avropa Oyunlarında da mübarizə aparıblar. 2015-ci ildə Bakıda və 2019-cu ildə Minskdə bən idman növü üzrə mükafatçılar müyyən olوشib.

Krakov-2023-ün programına daxil edilən yeni idman növlərindən biri də atıcılıqdır. Atıcılıq yarışları daha əvvəl Bakı-2015 və Minsk-2019-un programında da yer almışdır.

III Avropa Oyunlarının programına qeyd etdiyimiz idman növləri ilə yanaşı, müasir bəş-növbəlik, taekvondo, karate, cimərlik həndbo-

lu, badminton, kamandan oxatma, sinxron üzgüclük, basketbol - 3x3, breyk-dans, kanoe (kayak və kanoe, kanoe slalom), velosiped idmanı (BMX, şose), qılıncoynatma, gimnastika, cüdo, dağ qaçı, reqbi-7, tramplindən tullanma (yay), idman dırmanması, stolüstü tennis, triatlon, voleybol, cimərlik voleybolu, ağırılıq-qaldırma da daxildir.

Katırladaq ki, tarixdə ilk Avropa Oyunları 2015-ci il iyunun 12-28-də Bakıda təşkil olunub.

Qılıncoynadanımız Ukraynada gümüş medala sahib çıxdı

Azərbaycan millisinin üzvü Ruslan Həsonov Ukraynanın Olimpiya çempionu Qriqori Krissin şorofino 23 yaşınadək şpaqaçılara arasında keçirilən açıq turnirində çıxış edib. Qrup mərhələsindəki bütün görüşləri qalib başa vuran idmançı 1/32 finalda İlya Rusini (15:4), 1/16 finalda Valeri Buksarı (15:4) möglüb edib. Növbəti mərhələdə Boqdan Kirdaya 15:11 hesabı ilə qalib golən şpaqaçı 1/4 finalda Vitali Svistili cəni hesabla yenib. Yarımfinalda Dmitro Mikitenko üzərində 15:11 hesablı qələbə qazanan R. Həsonov finalda Nikita Koşmanov uduzub - 14:15. O, 90-dan çox şpaqaçının qatıldığı turnirdə 2-ci olub.

Voleybolçumuz onilliyin ən yaxşları siyahısında yer aldı

Onilliyin ən yaxşı voleybolçularının siyahısı açıqlanıb. 100 ən yaxşının yer aldığı cədvələ həm kişi, həm qadın, həm də cimərlik voleybolu üzrə idmançılar daxil edilib. Siyahida yer alan yeganə voleybolçumuz Polina Rəhimovadır.

Zəngin karyerası ərzində bir səra klublarda çıxış etmiş hücumçu komanda uğurları ilə yanaşı, fərdi rekordları ilə də dönyanın diqqət mərkəzində olub. Bütün bunlar onun 100 ən yaxşı sırasına düşməsində rol oynayıb.

Səh. 2

Dünya Güləş Birliyi reytingə əsasən mükafat sistemini müəyyənləşdirib

Səh. 2

Anons

“Yenilməz” romanının təqdimati olub

“Vətən yaxşıdır”, - deyib Vətən torpağına qovuşan şəhid gizirimi

Səh. 3

Təsadüf yoxsa Olimpiya Oyunlarının mistik əlaqəsi?

Səh. 4

“Neftçi” ölkə kubokunda mübarizəni dayandırdı

Səh. 5

İdman tarixinin ən yaxşları

Səh. 6

İdmançılar yarışlarda tamaşaçı kimi iştirak etməyəcək

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK), Beynəlxalq Paralimpiya Komitəsi və Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarının Təşkilat Komitəsi Yaponiyadakı yarışın koronavirus pandemiyası dövründə keçirilmə qaydalarının ilkin versiyasını açıqlayıb. Belə ki, Olimpiada zamanı idmançılar xüsusi programdan istifadə etməlidir.

Onlar bu programla özlərini necə hiss etmələri barədə məlumat verəcək. Bundan başqa idmançılar ofradakırlarla fiziki tömsəndə maksimal dərəcədə qəçməlidir. Atletlər iki metrik ara məsafəsinə gözləməlidir. İdmançılar yarışlara tamaşaçı kimi qatılmaq qadağan olunacaq. Tokioya səfərdən 14 gün öncə idmançılar koronavirus testinin mənfi olduğunu barədə sənəd təqdim etməlidir.

Koronavirus səbəbindən 2020-ci ildə baş tutmayan yarış 2021-ci ildə keçiriləcək. Olimpiada iyulun 23-dən avqustun 8-dək təşkil olunacaq.

Qeyd edək ki, qaydaların növbəti versiyası aprelədə dərc olunacaq.

Karantin günlərinin davam etdiyi və bir çox yarışların təxirə salındığı dövrde Azərbaycan və İsrail Gimnastika federasiyaları ilk dəfə olaraq fevralın 12-14-də bədii gimnastika üzrə "Gələcəyə addım" adlı onlayn vebinar keçirəcəklər. Vebinar Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının texniki komitələrinin üzvləri - Noha Abu Şabana (Bədii gimnastika), Izabel Savada

"Gələcəyə addım" adlı onlayn vebinar keçiriləcək

(Bədii gimnastika), Cef Tomson (Kişi idman gimnastikası), məşqçilər - Qabriela Müller (İsveç), Taro Netzer (Avstriya), Roman Yahoda (Avstriya), eləcə də, Porto və Koimbra universitetlərinin professoru - Lurdes Avila-Karvalo (Portuqaliya) tərofından keçiriləcək.

Vebinarın möqsədi iştirakçıları bu çotin döndəmə yeni biliklər qazandırmaq, onları motivasiya etmək və iki ölkənin federasiyaları arasında əməkdaşlığın və dostluğun möhkəmləndirilməsindən ibarətdir.

Onlayn vebinar Bakı vaxtı ilə saat 18:00-da (İsrail vaxtı ilə 16:00) keçiriləcək.

"İdman Sağlam Həyatdır" adlı onlayn görüş

Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi ilə gənclərlə "İdman Sağlam Həyatdır" adlı onlayn görüş keçirilib. Görüşdə İctimai Birliyin sədri Miraqil Seyidzadə, "Azərbaycan İdmançıları" İctimai Birliyinin baş katibi Fərhad Acalov və Dünya Birinciliyi mükafatçısı, yunan-Roma güləşini üzrə gənclərdən ibarət yığma komandanın baş məşqçisi Nuroddin Rəcəbov iştirak edib. Görüş zamanı Nuroddin Rəcəbov gəncləri maraqlandıran sualları cavablandırıb.

AMADA növbəti on il üçün fəaliyyət strategiyasını milli prioritətlər əsasında hazırlayıb

Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin (AMADA) növbəti on il üçün fəaliyyət strategiyası Prezident İlham Əliyevin fevralın 2-də imzaladığı Sərəncamlı təsdiq edilən "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafə dair Milli Prioritetlər" əsasında hazırlanır. Bu barədə qurumun rəhbəri Şəfqət Hüseynli açıqlama verib. Ş.Hüseynli AMADA-nın 2016-ci ilin dekabrında təsis edilməsindən sonra qəbul olunan dörd illik Davamlı Strateji Planının icrasının yekunları ilə bağlı da məlumat verib. Bildirib ki, Azərbaycanda müstəqil milli antidoping təşkilatı qismində təsis edilmiş/publik hüquqi şəxs olan AMADA ictimai əhəmiyyət daşıyan dopinqlə mübarizə funksiyasını həyata keçirir. Əsas missiyası ölkə ərazisində antidoping programını həyata keçirmək olan AMADA-nın 26 nəfərdən ibarət işçi heyəti və mülki müqavilə əsasında fəaliyyət göstərən 31 nümunə toplama heyəti var.

Qeyd olunub ki, AMADA dörd illik fəaliyətini və hədəflərini öks etdirən Davamlı Strateji Planının hazırlanmasında BMT-nin Dağyanıqlı İnkişaf Məqsədlərini əsas götürüb. Hansı ki bu, 2015-ci ildə BMT-nin Baş Assambleyasında təsdiq edilib və bütün dünya ölkələri tərefindən dəstəklənmiş "Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəsində Gündəlik" də öksini tapıb. Gündəlik 2030-cu ilədək daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə çatmaq üçün 17 qlobal məqsəd müəyyənləşdirilib. Bu qlobal çəngiliyi nəzərə alan AMADA özünün Davamlı Strateji Planında həmin 17 məqsəddən 11-nin öksələndən 5-ənənəvi inkişaf sahəs

— Səhidlik zirvəsinə ucalan idmançılar —

Dumanlı dağların başında durdum,
Dumandan özümlə bir xeymə qurdum,
Keçdi xoyalımdan öz gözəl yurdum,
Dumanlar içində duman görünür.

Yəqin ki, hər kəs bildi söhbət kim-dən gedir. Həm avazı, nurlu siması, həm də Vətən mühəribəsində göstərdiyi şücaətlə hər kəsin qəlbini fəth etməyi bacaran şəhid gizir Xudayar Yusifzadədən. O Xudayardanki malahətlə səsi ilə bütün Azərbaycanın sevimlisinə çevrilməsinə baxmayaraq, özünün bundan xəbəri olmadı. Elə bu gün də "Vətən yaxşıdır" mahnisinin ilk notları eşidiləndə hər kəsin gözü qarşısında güllərüz şəhidimiz canlanır. Lakin heç kəs inanmaq istəmir ki, bu ifanın müəllifi artıq əbdidə olaraq susub.

"Olimpiya dünyası" qəzeti olaraq "Səhidlik zirvəsinə ucalan idmançılar" rubrikasında oxucularımızla birlikdə 22 yaşlı şəhid gizirimizin keçidiyi ömrü yolunu və Vətən mühəribəsində 26 gənə yaxşılığı qəhrəmanlıq das-tanını vərəqləyəcəyik.

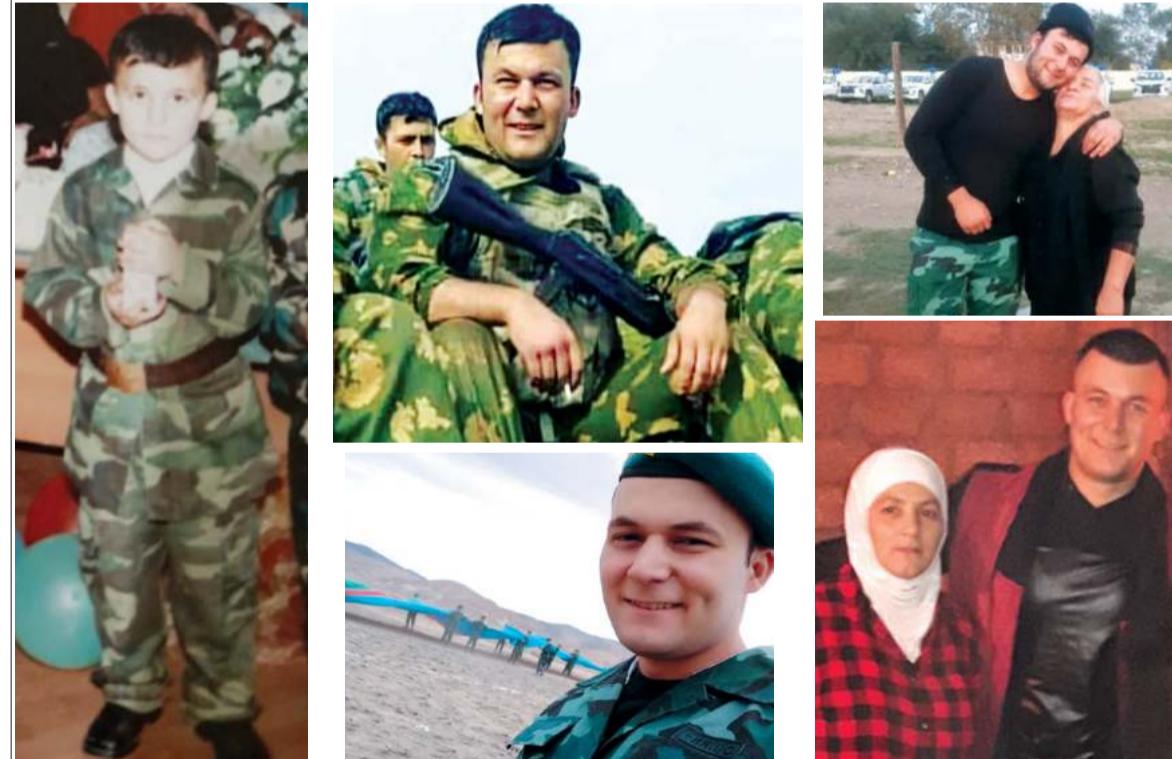
Xudayar Müslüm oğlu Yusifzadə 1998-ci il iyulun 15-də Bördə rayonunun Qazıqurdalı kəndində dün-yaya göz açıb. Aıldə 3 qardaş, bir bacı olan Xudayar evin son beşiyə olub. Dün-yaya gəlişindən 28 gün sonra amansız həyat ona ilk "acı sürprizini" atasını olindən almaqla edib. Belə ki, qarmon ifaçısı olan atası Müslüm Qurbanov 1998-ci il avqustun 12-də dün-yasını döyişib. Atasız böyüyən Xudayar ailəsi ilə birlikdə nənəsi Tovuz, babası Şimşad kışının himayəsində yaşayıb. 2004-cü ildə Zərifə Əliyeva adına orta məktəbin 1-ci sinifinə gedən Xudayar ailə durumu ilə əlaqədər Ağdam rayonunun Baharlı qəsəbəsinə köçüb. İbtidai sinifi Baharlı qəsəbəsində bitirən qohromanımız, 2009-cu ildə yenidən ailəsi ilə birgə Bördəyə qayıdır. O, burada 1 saylı rayon tam orta məktəbində təhsilini davam etdirir. Xudayar həmçinin Bördə 1 sayılı Uşaq Musiqi Məktəbinin xanəndəlik sinfində musiqi təhsilində yiyələnir. Məktəbi başa vurduqdan sonra Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətində hərbi xidmət keçən Xudayar orda qalib işləmək arzusunda olsa da, müəyyən sobəblərə görə bu, mümkün olmur. O, hərbi xidmətdən qayıdanda yaşıdlıları evin elektrik naqillərinin qısa qapanmasından yanıb, kül olduğunu görür. Xudayar ailənin belə ağır vəziyyətində işləmək üçün Bakıya gəlir. Bir müddət marketlərin birində mühafizəçi kimi çalışan qohromanımız 2018-ci ildə Dövlət Sərhəd Xidmətinə müraciət edir. Yenidən hərbi formanı geyinmək arzusunda olan Xudayar bir müddət təlim keçidindən sonra kiçik gizir hərbi rütbəsi alaraq, Astara rayonunda faaliyyətə başlayır. Xudayar 2020-ci ilin iyul ayında baş-layan Tovuz döyüslərində Milli Qəhrəmanımız, general-major Polad Həşimovun şəhidlik zirvəsinə ucaldı-ğı gün hər kəsdən xəbərsiz könüllişəkildə orduya müraciət edir. Avqust ayında keçirilən təlimlərdə iştirak edən gizirimiz sentyabrın 27-də başla-yan ikinci Qarabağ mühəribəsində dö-yüş meydانına atılır. Onun Murov-dağdan başlayan döyüş yolu Füzuli, Cəbrayıllı, Qubadlı və Zəngilan rayon-larından keçir. Şəhid gizirimizin son döyüşü oktyabrın 22-də Zəngilan rayonunun Ağbənd qəsəbəsi uğrunda olur. Xudayar və silahdaşları qızığın döyüslərdə mənfur düşmənin diversiya qurupunun qəfil hücumuna məruz qalır. Hərbçi yoldaşları ilə birgə postu qoruyan Xudayar düşmən hücumunun

qarşısını almağa çalışarkən əvvəlcə sinosundan yaralanır. O, yaralı vəziyyətdə olmasına baxmayaraq, döyüşə davam edir. Son damla qanına qədər postu qorumağa çalışan Xudayar bu dəfə boğaz nahiyyəsindən aldığı yaranan sonra qohromancasına şəhidlik zirvəsinə ucalır. Beləcə, oktyabrın 22-də 22 yaşında igidiyi ilə dəstana dönen Xudayar Yusifzadə ürəyindəki bütün arzulara əlvirdə deyərək, hər kəsdən çox sevdiyi Vətən torpağına qovuşur. Xudayar oktyabrın 23-də Bördə Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 15 dekabr 2020-ci il tarixli Sərəncamı ilə ölümündən sonra "Azərbaycan Bayraqı" ordeni və "Vətən uğrunda" medalı ilə, 25 dekabr 2020-ci il tarixli Sərəncamı ilə isə "Zəngilanın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilib.

Vətən sevgisi istedadına qalib gəldi

O, şəhid olmazdan iki gün əvvəl döyüş yoldaşlarının əhval-ruhiyyəsini

qaldırmaq üçün Əliağa Vahidin sözlerinə yazılmış "Vətən yaxşıdır" mahnisini ifa edərək, xanəndəliyin fövqündə qalxdı. İndi Xudayardan geriye qalan onun xatirələri, güllərüz siması və döyüş bölgüsündə oxuduğu "Vətən yaxşıdır" mahnisidir. Sosial şəbəkələrdə onun çox izlənilən bu video həm də ailəsinin tosulları yeridir.

Şəhid gizirimizin anası Rədo Qurbanova "Olimpiya dünyası" qəzeti verdiyi müsahibəsində oğlunun ifasında "Vətən yaxşıdır" mahniyi ilə yanaşı, "Şuşanın dağları" və "Küçələrə su səpmişəm" mahnilərini da çox böyük rəqəmli ifa etdiyi dedi. Oğlunun musiqiyyətini sevgisinin atasından keçdiyini deyən Rədo xanım onun nə üçün peşəkar musiqini seçməməsinə də aydınlaşdırıldı.

"Xudayar çox saf, etibarlı, üro-yaşıq, paylaşımcı sevən bir insan idi.

"Vətən yaxşıdır", - deyib Vətən torpağına qovuşan şəhid gizirimiz

Hər zaman şükür etməyi bacaran, Allahın adı dilindən düşməyən bir övlad idi, mənim balam. O, 28 günlük olanda atası dünyasını döyişdi. Mən onu min bir əzabla, anam və atamla tək böyüdüdüm. Uşaqlıqdan musiqiyyət çox böyük həvəsi var idi. Bu da atasının, babasının, əmiliyinin musiqi olmasından iştirak etdi. Xudayarin həm telefonunda, həm də zümrüd mənzilində yalnız vətənə həsr olunan mahnilər yer alırdı. Onun ifasında on çox boyondiyim mahni 9 yaşında oxuduğu "Şuşanın dağları" və "Küçələrə su səpmişəm" mahniləri idi. Xudayarin həmin mahnilər uşaqlaşdırıldı. Xudayarin həmin mahnilərə qalib gələrək, əvvələn qəzeti olacaq, - deyirdi. Yuxumda onun yox olacaqdan qorxub, ona tərəf belə çevriləmədim. Çox çətindir... Allah heç bir anaya, heç bir valideynə belə bir acı nəsib etməsin. İndi ondan qalan xatirələrlə ovunmağa çalışırıq. Yادımın gələr ki, 3 il əvvəl Xudayarin hərbi xidmətdən qayıdışında evimizdə yanğın baş vermişdi. Təəssüf ki, yanğında Xudayarin diplomi, fəxri formanları yanaraq kül oldu. Həmin yanğında onun məzun günü geyindiyi, üzərində sinif yoldaşlarının arzularını yazdıqları köynək də yandı. Yanğın zamanı müəyyən həssələri qalan həmin köynəyi bu günə kimi saxlayıram. Onun arzularından biri də ailə qurmaq, ev-əsik sahibi olmaq idi. Hətta həmin yanğından evdə oğlum öz əlləri ilə kağıza ev maketi çəkmişdi və üzərində "dizayner Xudayarin Yusifzadə, İnşallah, Allahın köməyi ilə mən bu evi tikdirəcəyim" sözlərini yazıb, imzasını atmışdı. Məharibə vaxtı böyük qardaşı ilə telefonda danışanda zarafatla "evlənirən evlən, evlənmirən, mən soni göz-ləməyəcəyəm, gələn kimi özüm evlənəcəyəm", - demişdi. Balama toybüşət qismət olmadı. Şəhidliyini scədibalam", - deyə Rədo xanım sözlərini bitti.

Şəhidimizin qardaşı Möhəmməd Yusifzadə isə "Olimpiya dünyası" qəzeti Xudayarin yaralı halda belə döyüş meydanını tərk etməyərək, son damla qanına kimi vuruşduğunu dədi. İndi onun yeganə təsəllisi qardaşının qisasi-nın qəhrəman horbçilərimiz tərəfindən alınması və qanının yerde qalmaması.

"Döyüşü yoldaşlarının molumatına görə, horbçilərimiz Zəngilanın Ağbənd qəsəbəsinə alaraq, orada post qurublar. Lakin səhər saatlarında erməni divəsi qrupu onların olduğu posta hücküm edib. Çox yaxın məsafədə döyüşüblər. Xudayarin düşmən hückümün qarşısını alan zaman əvvəlcə sinosundan yaralanıb. Yaralı olmasına baxmayaraq, 20-25 dəqiqə döyüşü davam etdirib. Onların döyüşdürüyü yerde binalar və hamam var imiş. Həmin binaların içərisini yoxlayan zaman hamamda gizlənən erməni əsgəri Xudayara pulemyotdan atəş açaraq onu boğazından yaralayıb. Qardaşım alındı yaradan sonra yerindən şəhid olub. Xudayarin şəhid olmasından həmin günü axşam xəbor tutduq. Onunla sonuncu danışığım oktyabrın 18-də oldu. Toy haqqında danışdım. Mən deyirdi ki, sağ-salamat buradan qayıdış golim, maşın alaq", - deyə şəhid gizirimizin qardaşı bildirdi.

**"Çalışacaq ki,
hər zaman Xudayarin adını
zirvələrda tutaq"**

Xudayarin musiqi ilə yanaşı, idmanı da sevirdi. Elə bu sevgi onu bir müddət idmanın kikboksinq növü ilə möşqul

olmasına və bir sıra nailiyyətlər qazanmasına götürüb çıxardı. Kim bilir, belə idmada qalsa idi daha hansı böyük nailiyyətlərə imza atacaqdı. Amma hərbi sahəyə və Vətənə olan bağlılıq onun üçün bütün döyərlərdən sevgilərdən üstün idi.

Xudayarin Yusifzadənin möşqçisi, "Orion" idman klubunun kikboksinq bölməsinin baş möşqçisi Müşfiq Hüseynov da bizimlə səhbətində bunu bir daha tövsiq etdi. Xudayarin yeniyetmə vaxtlarında möşq'lərə həmişə hərbi formada göldiyini deyən təcrübəli mütxəssis onun çox perspektivli idmançı olduğunu bildirdi: "Xudayarin Yusifzadəni ilk dəfə möşqə xalası oğlu Raqub Kərimli getirmişdi. Demək olar ki, 11 yaşından 17 yaşına kimi yanında kikboksinq idman növü ilə möşqul olub. O, yeniyetmələr arasında bir çox ölkədə xələd yarışlarının qalibi olmaqla yanaşı, Gürcüstanda, Türkiyədə və İtaliyada keçirilən turnirlərdə də çempion adına layiq görülmüşdü. Xudayarla sonuncu dəfə, şəhid olmamışdan 8 saat əvvəl danışmışdım. Qeyd edim ki, mən Zəngilanlıyam. O, zəng edərək mənə dedi ki, "müəllim, gözünüz aydın olsun, Zəngilanlı azad etdik, daha məcburi köçkünlər deyilsiniz. İnşallah, siz burada qarşılıyacağınız". Lakin həmin gün Xudayarin Zəngilanın Ağbənd qəsəbəsində gedən qızığın döyüslərdə şəhid

O, hər zaman sevimli tələbələrimdən biri olub, möşq yoldaşları da onun xətrini çox isteyirdilər. Onun yoxluğuna nə mən, nə də tələbələrim inanırmı. Sanki hər yerdən onun səsi gəlir. Bu gün Xudayarin Yusifzadənin möşq etdiyi idman klubu onun adını daşıyır. Çalışacaq ki, hər zaman Xudayarin adını zirvələrde tutaq".

Müşfiq Hüseynov tələbəsinin xəndəkli qabiliyyətindən də danışdı. Baş möşqçisi onun ifasında trendə çəvirlən "Vətən yaxşıdır" mahnisindən əlavə, "Qarabağ" mahniyi da gözəl ifa etdiyi dedi. "O, hər zaman gözəl ifası və zarafatları ilə möşqimizə rəng qatardı. Əvvəllər möşq vaxtı on çox "Qarabağ" mahnisini oxuyardı. Deyirdim başqa mahni bilmirəm? Deyirdi "müəllim, inşallah bu mahniyi Qarabağda da oxuyacağam". Bir dəfə yarışa gedərən, Astara keçid məntəqəsində mənə saxlayıb, gözləmə otağınə apardılar. Bir də gördüm içəri gizirərək daxil oldum. Özüm-özümdən şübhələndim ki, görəsən, nə baş verib? Həmin an gördüm kimsə ucadan "Qarabağ, can Qarabağ, ana yurdum!" oxuyaq, üstümə gəlir. Gördüm ki, Xudayardır. İndi onunla bağlı olan xatirələri düşündürək necə gözəl bir insani itirdiyimizi anlayıram. Onun yoxluğu, bir möşqçi kimi mənə də çox ağır təsir edir. "Vətən yaxşıdır" deyib dəstana dənən çempion tələbəm, Allah sənə rəhmət eləsin", - deyə möşqçi kədərləri səs tonu ilə fikrini tamamladı.

Beləcə, daha bir ömrə yarida qala-raq, qəhrəmanlıq dastanına döndü. Şəhidlər olməz deyirlər. Elə Xudayarin da digər şəhidlərimiz kimi, hər birimiz qəlbində əbədi olaraq yaşayacaq. Ruhun şad olsun, qəhrəman şəhidimiz!

Azər Əlizadə,
Türkay Niftəliyeva

— Olimpiya Oyunlarının tarixindən —

Məlum olduğu kimi, bütün dünyani bürüyünen COVID-19 pandemiyası bir sira mühüm tədbirlərin, eyni zamanda idman yarışlarının keçirilməsinə mane oldu. Dünya, Avropa çempionatları, hətta Yaponiyanın paytaxtı Tokioda keçirilməsi planlaşdırılan XXXII Yay Olimpiya Oyunları pandemiya səbəbi ilə təxirə salındı. Bu qərar ötən ilin mart ayının sonunda Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin (BOK) rəhbərliyi ilə danışqlardan sonra Yaponiya hökuməti

tərəfindən qəbul edildi. Yaponiya hakimiyəti və BOK-un rəsmiləri Oyunların sadəcə təxirə salındığını bildirdilər. Həmçinin onlar Olimpiya alovunun Yaponiyada qalacağını və Oyunların yenə Tokio-2020 adlanacağının qeyd etdi. Olimpiya oyunlarının bu il - iyulun 23-dən avqustun 8-dək keçirilməsi nəzərdə tutulur. Lakin vaxt yaxınlaşdıqca Tokio Olimpiadasının keçirilməsi məsələsi hələ də müzakirə obyekti kimi gündəmdə öz yerini qoruyur.

Yaponiyada keçirilən sorğuda iştirak edən sahələrin 80 faizi Tokio-2020-nin ləğv edilməsinə və ya təxirə salınmasını istəyir. Sorğuda iştirak edənlərin 35,3 faizi olimpiadadan ləğvinin tərəfdarıdır, 44,8 faizi isə yarışın yenidən təxirə salınmasını dəstəkləyir.

Tokio-2020-nin təxirə salınması olimpiadalar tarixində ilk belə hadisə deyil. Tarixə nəzər salsaq bu günə qədər Olimpiya Oyunlarının bir neçə dəfə təxirə salındığını görmək mümkün

olar. Hətta Olimpiya Oyunlarının ləğvi ilə ondan bir il sonra baş verən hadisələr arasında mistik əlaqənin olduğu da iddia edilir. Budəfəki yazımızda Olimpiya Oyunlarının hansı səbəblərdən təxirə salınması və hadisələr arasında hansı əlaqələrin olmasından danışacaq. Baş verən hadisələrdə Olimpiya Oyunlarının mistik əlaqəsinin olub-olmamasını isə oxucularımızın öhdəsinə buraxırıq.

Təsadüf yoxsa Olimpiya Oyunlarının mistik əlaqəsi?

Dünyanı stadiona deyil, döyük meydanına toplayan hadisə

1916-ci ildə keçirilməsi planlaşdırılan VI Olimpiya Oyunları Almanianın paytaxtı Berlin şəhəri ev sahibliyi edəcəkdi. Bu qərar 1912-ci ildə Stokholmda keçirilən Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin 14-cü sessiyasında qəbul olunmuşdu. Lakin homin vaxt ölkələr arasında gözlənilən idman mübarizəsinin Oyunlar

üçün inşa edilən "Deutsches Stadion" arenasında deyil, osl döyük meydanında olacaq heç kimin ağılına golmirdi. Oyunlara xüsusi hazırlaşan almanlar 18 min tamaşaçı tutumuna malik olan "Deutsches Stadion" arenasını bir ildən az bir müddətde inşa etdilər. Maraqlıdır ki, 1914-cü ilin iyun ayında Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK) Parisdə keçirdiyi növbəti sessiyasında Olimpiya Hərəkatı üçün vacib qərarlar verdi. Beləliklə, məhz orada Pyer de Kuberten Oyunların bayrağını və beş halqadan ibarət olan nişanosunu təqdim etdi. Bu sessiyada Olimpiya Oyunlarının rəsmi dilinin fransız, ingilis və alman dilləri olması elan edildi. Lakin 1914-cü ilin iyunun 28-də bosniyalı terrorçu Qavril Prinzip tərəfindən Sarayevoda Avstriya ertshəroq Frans Ferdinand qətlə yetirildi. Bununla da, Birinci Dünya müharibəsi başladı. Bu müharibə istirakçı ölkələrin planlarını alt-üst etdi. Olimpiya Oyunlarının təşkilatçıları bir neçə aya razılaşma əldə olunacağının düşünsələr də, müharibə dörd il davam etdi. Buna antik dövrdə Olimpiya Oyunları vaxtı əldə olunan, müqəddəs razılaşma adlanan "ekexiriya" belə kömək ola biləndi. Oyunlar ləğv olunsa da, səra nömrəsi VI olaraq qaldı.

1915-ci ildə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi Oyunları 1920-ci ildən tez təşkil etməyəcəyini elan etdi. Həmin vaxt bəşoriyət ilk dəfə ləğv edilmiş olimpiadadan mistik əlaqəsi ilə əzləşdi. Uğursuz oyunların toyin olunduğu tarixdən bir müddət sonra Rusiyada noinki Rusiyani, hətta bütün dünyani alt-üst edən Oktjabr çevrilişi baş verdi.

Beləliklə, növbəti Olimpiya Oyunları 1920-ci ildə Belçikanın Antverpen şəhərində keçirildi və Oyunların səra nömrəsi VII olaraq toyin edildi.

İraqçılıyin ziddiyəti

Növbəti dəfə Almaniyaya Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi etmək şansı 1936-ci ildə verildi. Düzdür, XI Olimpiya Oyunları təşkil olunsa da, keçirilməsi uzun müddət sual altında qaldı. Almaniya XI Yay Olimpiya Oyunlarının keçirilmə haqqını hələ Adolf Hitlerin hakimiyətə gəlmişdən əvvəl, yəni 1931-ci ildə əldə etmişdi. Bundan sonra beynəlxalq təşkilat dəfələrə

Oyunları İspanyanın Barselona şəhərində keçirilməsini töklif etdi. 1936-ci ildə Olimpiya ideyalarını müdafiə edən beynəlxalq konferensiya iraqçılıy təbliğ edən ölkədə Olimpiya Oyunlarının keçirilməsinin məqsədəyən olmadığını bildirdi.

Lakin Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi araşdırmalarından sonra Oyunların başqa şəhərə keçirilməsinin səbəbsiz olduğunu elan etdi. Hətta bu qərara bir neçə ölkə etirazını bildirdi. Məsələn, İspaniya və Litva siyasi sobəbələrən yarışı boykot etdilər. Maraqlıdır ki, həmin vaxt heç Olimpiya Komitəsinin olmadığı Sovetlər İttifaqı belə tədbirə məhəl qoymamağı qərara aldı. Bununla da, 1936-ci ilin Olimpiya Oyunları tarixə ən ziddiyətli olimpiadaların biri kimi daxil oldu.

Qismət olmayan Oyunlar

1940-ci ildə Yaponianın eyni vaxtı iki Olimpiyadaya ev sahibliyi etməsi gözlənilirdi. Tokioda Yay Olimpiya Oyunlarının, Sapporoda isə Qış Olimpiya Oyunlarının keçirilməsi planlaşdırıldı. Lakin, uzun zamandır gözlənilən idman hadisəsindən üç il əvvəl Yaponiya Çinlə irimiqyaslı müharibəyə başladı. Ölkənin müharibə aparması üçün güc toləb etdiyini bildiron Yaponiya İmparatorluğu Oyunlarının keçirilməsindən imtina etdi. MOK yarışları Finlandiyanın Helsinki və Almanianın Qarmış-Partenkirchen şəhərinə həvalə etdi. Məhz bu şəhərlərdə 1940-ci ildə Yay və Qış Olimpiya Oyunlarının təşkil olunması gözlənilirdi. Finlandiya ciddi şökündə beynəlxalq yarışlara hazırlıga başladı. Hətta ölkənin nişanosunu oks etdirən medallar belə hazırlanmışdı. Amma Oyunlardan heç birinin keçirilməsi qismət olmadı. Buna dünyani sarsıdan ikinci Dünya müharibəsi mane oldu.

"Olimpiya Oyunlarının mistikası" adlandırılara bilecək bu hadisələr barədə hər kəsin məlumat var: 62 dövlətin iştirak etdiyi iki dünya horbi-siyasi koalisiyasının müharibəsi və ümumilikdə 80 milyona qədər insan tələfatı.

Londonun bəxtsizliyi

İkinci Dünya müharibəsi 1944-cü ildə təşkili planlaşdırılan Olimpiyadanın da ləğv edilməsinə səbəb oldu. Baxmayaraq ki, Londona XIII Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi etmək hüquq müharibədən xeyli əvvəl - 1939-cu ilin iyun ayında verilmişədi.

Lakin Oyunlara ev sahibliyi etmək istəyənlər sırasında Roma, Detroit, Budapeşt, Montreal, Afina, Lozanna və Helsinki var idi. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK) onlara xüsusi münasibət bəsləyirdi. XIII Olimpiyadanın Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin əlli illik yubileyinə təsadüf etməsi planlaşdırılmışdı. Ancaq 1943-cü ildə hərbi əməliyyatların hələ də davam etməsi səbəbi ilə Oyunlar ləğv edildi.

Həmçinin 1944-cü ildə İtaliyanın Cortino Dampezzo kurortunda keçiriləcək Qış Olimpiadası da ləğv edildi. Nəhayət, bütün dünyani silkəleyən müharibədən sonra 1948-ci ildə Londona Olimpiya Oyunlarını keçirmək hüquq verildi. Əslində belə mötəbər və bahalı tədbirin keçirilməsi üçün vaxt elə də uğurlu

seçilməmişdi. Belə ki, Böyük Britaniya hələ də qanlı müharibədən sonra öz iqtisadiyyatını tam bərpa etməyə nail olmamışdı. Amerika Birleşmiş Ştatları da ölkəyə iqtisadi dəstək verməkdən imtina etmişdi. Oyunların keçirilməsi zamanı Böyük Britaniyada hələ də orzaq məhsullarının rasionallaşdırılması sistemi foaliyyət göstərirdi. Atletlər isə kazarmalarda və məktəblərdə yerləşdirildi. Bununla belə, 1948-ci ildə Londonda təşkil olunan Olimpiya Oyunlarında 59 ölkə iştirak etdi.

Bu Olimpiya Oyunlarının nəticəsi isə ikinci Dünya müharibəsi başa çatırdan sonra dünyadan kapitalist və sosialist döşərgəsi no bölməsi hesab oluna bilər. Bu da beynəlxalq gərginliyin artmasına və bəşoriyəti dəfələrə folakötün astanasına qoymuş soyuq müharibəyə gotirib çıxardı. Onu da qeyd edək ki, yarışların toxiro salındığı şəhərlərdən bir çoxları daha sonra Oyunlara ev sahibliyi etməyə nail oldular. Belə ki, 1952-ci ildə Helsinki, 1964-cü ildə Tokio, 1972-ci ildə isə Sapporo Qış Olimpiya Oyunlarını qəbul etdi.

Qanlı Olimpiya Oyunları

1972-ci ildə keçirilən yarışlar Olimpiya Oyunlarının tarixində ilk dəfə olaraq on faciəvi hadisə səbəbi ilə dayandırıldı. Münhen-də təşkil olunan XX Yay Olimpiya Oyunları Almaniya rohborlığı üçün böyük əhəmiyyət kəsb etdi. Hakimiyət 1936-ci ildə keçirilən və nasist ideyalarının toplığı fikirləri ilə on qalmaqlı Oyunlar kimi tarixə düşən yarışlar barədə xatirələri unutdurmaq iddiasında idi. Hər bir detali diqqətdə saxlayan təşkilatçılar Oyunların mükəmməl olmasına can atırlılar. Lakin toşsüf ki, təşkilatçılar əsas diqqətin təhlükəsizlik tədbirlərinə yönəldilməsini unutmuşdular. Məhz buna görə, illərdir unudulmayan və Olimpiya tarixinə adını qara hərflərlə yazdırın hadisə baş verdi. Belə ki, 1972-ci il sentyabrın 5-de Fəlostinin "Qara sentyabr" terror təşkilatının bir neçə üzvü israilli idmançıları girov götürdü. Polis və Almaniya Federativ Respublikasının xüsusi toyinatlılarının qeyri-peşkar işi nəticəsində 11 girovun həyatını xilas etmək mümkün olmadı. Hadisənin növbəti günü 3 min iştirakının və 80 min izleyicinin iştirakı ilə matom mərasimi keçirildi. Terror-dan tosirlənən BOK Oyunları dayandırmaq məcburiyyətində olduğunu açıqladı. Lakin bu qərar yalnız bir gün qüvvədə qaldı. Bir gündən sonra yarışların davam etdirilməsi barədə yeni qərar qəbul edildi.

Qeyd edək ki, dünya alimləri məhz Tokio Olimpiadası üzərində sanki qara bulud olduğunu bildirirlər. Buna səbəb isə Tokioda təşkil olunması planlaşdırılan Olimpiya Oyunlarının heç birinin vaxtında keçirilməmişdir. Belə ki, 1940-ci ildə toxiro salınan Oyunlar, yalnız 1964-cü ildə təşkil olundu. Lakin yenə də, Oyunlar özündə mistikanın kölgəsini biruza verdi. Belə ki, təxirdə ilk dəfə olaraq Yay Olimpiya Oyunları payızda keçirildi. Toxiro salınmış Oyunların tarixi isə 80 il sonra tokrardı. Amma yenə də 2020-ci ildə üçüncü dəfə Tokioda keçirilməsi planlaşdırılan Olimpiya Oyunlarının keçirilməsi sual altındadır. Ümid edirik ki, Tokioda sayca üçüncü dəfə təşkil gözlənilən Olimpiya Oyunları ilk dəfə olaraq tek rəqəmlə tarixdə keçiriləcək.

Hazırladı:
Türkay Niftəliyeva

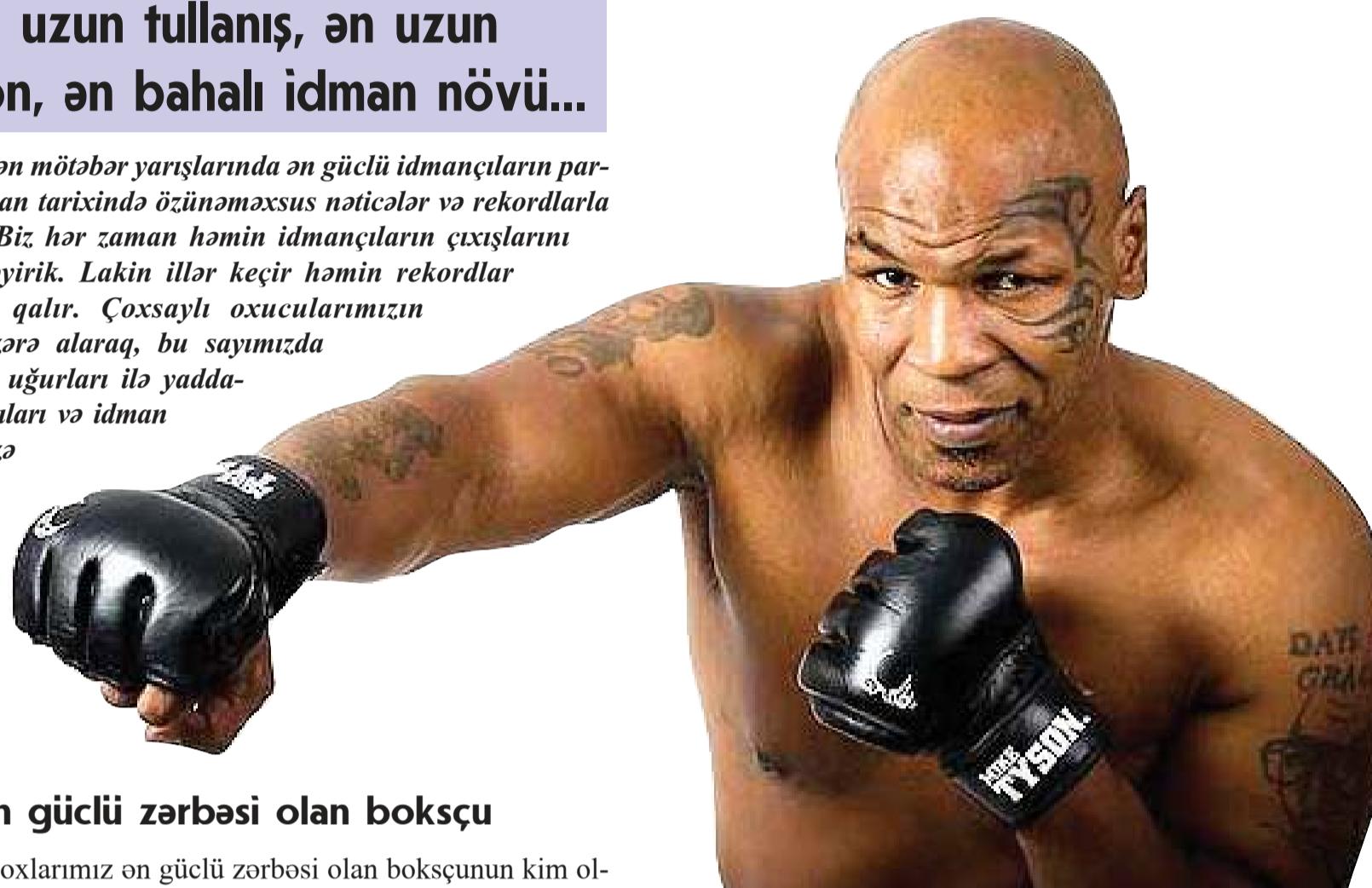

Yenilənməyən rekordlar

İdman tarixinin ən yaxşıları

Ən uzun tullanış, ən uzun marafon, ən bahalı idman növü...

Dünyanın ən mötəbər yarışlarında ən güclü idmançıların parlaq çıxışı idman tarixində özünəməxsus nəticələr və rekordlarla yadda qalır. Biz hər zaman həmin idmançıların çıxışlarını yaxından izləyirik. Lakin illər keçir həmin rekordlar olduğu kimi qalır. Coxsayılı oxucularımızın marağını nəzərə alaraq, bu sayımızda özünəməxsus uğurları ilə yadda-qalan idmançıları və idman növlərini sizə təqdim edirik.

Ən güclü zərbəsi olan boksçu

Yəqin ki, çoxlarımız ən güclü zərbəsi olan boksçunun kim olduğunu bilmirik. Həmin boksçunun zərbəsi kilogramdan artıq çox ki vahidi ilə hesab olunur. Lakin araşdırılmalar göstərir ki, peşəkar bir boksçunun vurdugu zərbə 200-1000 kilogram aralığında dəyişir. O ki, qaldı ən ağır zərbəsi olan boksçuya, bu Mayk Taysondur. Son hesablamlara görə onun vurduğu zərbə 800 kilogramdır.

Ən hündür boksçu

Bilmək istəyirsiniz, dünyanın ən hündür boksçusu kimdir? Həmin boksçu Rusiyada yaşayır. 1973-cü ildə anadan olan Nikolay Voluyev dünyanın ən hündür boy boksçusu hesab olunur. Məktəb vaxtlarından basketbol komandasında çıxış edən Kolya bir neçə dəfə çempion tituluna yiyələnib. 1993-cü ildən boksla məşğul olan rus nöhənginin boyu 2,14 m, çəkisi 146 kilogramdır.

Ən hündür basketbolçu

Bəs dünyanın ən hündür basketbolçusu kimdir? NBA tarixinin ən ucaboy basketbolcu Manute Boldur. Cənubi Sudanlı basketbolçunun boyu 2,32 m, çəkisi isə 100 kilogram olub. Gəzən şaiyələrə görə Manutenin babası növündən 6 sm böyük olub.

Ən ucaboy basketbolçudan danışırıqsa yəqin ki, ən balacaboy basketbolçunu da tanımaq yerinə düşür.

Atletikada ən hündür...

Şüvüllə tullanma atletikada ən çotin növlərdən biri hesab olunur. Kişiin yanında ən yüksək nöticə (6,14 m) ukraynalı idmançı Sergey Bubkaya məxsus olsa da, bu rekord əton il işvəçili atlet Arman Düplantis torofindən yenilənib. O, Romada keçirilən "Brilliant Liqa" yarışında 6,15 metr nöticə göstərib.

O ki, qaldı qadınlara bu rekord rusiyalı Yelena İsinbayevaya aidir. Rusiyalı idmançı 2009-cu il avqustun 28-də dünya rekordçusu olub. O, 5,6 m nöticə göstərib.

... və ən uzun tullanış

Olimpiya idman növlərinə daxil olan atletikada dəha bir rekord uzununa tullanmada qeydə alınır. Bu növdə çıxış edən Mike Powell 1991-ci il avqustun 30-da 8,95 metr uzunluğa tullanıb. Əks cinsin nümayəndələrinin mübarizəsində isə Qalina Çistkyakovaya məxsusdu. O, 7,52 metr uzunluğu rekorda çevirib.

Ən yaşlı Olimpiya çempionu

Atletika idman növləndən söhbət düşmükən ən yaşlı Olimpiya çempionundan söz açmaq yerinə düşür. Belə ki, Patrik Jozef McDonald atletika idman növü üzrə ən yaşlı Olimpiya çempionu hesab olunur. Bu nöticə 1920-ci ildə Antverpendə keçirilən 7-ci Yay

Olimpiya Oyunlarında qeydə alınır. İrlandiya əslli ABŞ idmançısı çökicatmada 25,4 kilogram nöticə göstərərək Olimpiya çempionu tituluna yiyələnib. Həmin vaxt Patrik 42 yaş 26 günlündə iddi.

Bir matçda ən çox qol vuran futbolçunun qazancı hisə verilmiş balıq olub

Bu rekord Stefan Santiso məxsusdur. Rekord 1942-ci il dekabrın 13-də Fransa kuboku çörçivəsində keçirilən "Lans" - "Obri Asturi" komandalarının oyununda qeydə alınır. Görüş "Lans"ın xeyrinə başa çatıb -32:0. Vurulan qollardan 16-nın müəllifi Santis olub. Stefanin vurduğu zorboların əksəriyyəti qapı çörçivəsindən keçib. Maraqlıdır ki, həmin qarşılaşmanın ikinci dünya müharibəsinə tosadüf etdiyi üçün futbolçular pul almayıblar. Buna görə qalib komandan yemək tomin ediblər. "Lans"ın həmin dövrədə baş məşqçisi Albert Yus deyirdi: ""Lans" rəhbərliyi komandaya hər vurulan qola görə hisə verilmiş balıq vəd etmişdi. Buna görə də futbolçular çalışırdılar ki, daha çox qol vurub, balıq yesinlər".

Ən böyük çıyınə malik olan bodibildinqçi

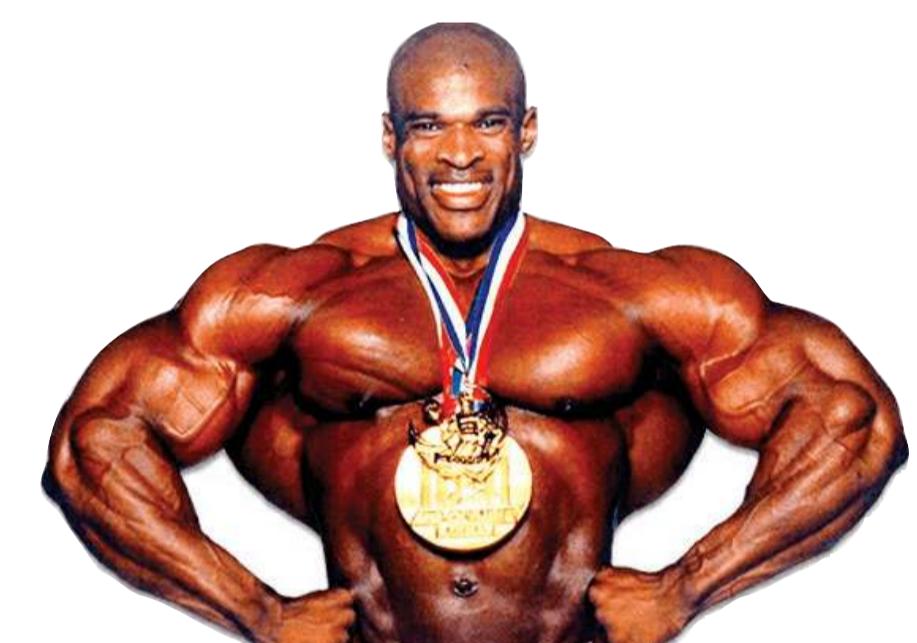
Bodibildinqçilər arasında ən böyük çıyino sahib olmaq dünyada yalnız bir idmançıya nəsib olub. Bu, Markus Ruldur. 1972-ci ildə Almaniyada anadan olan idmançının hazırda çəkisi 130-150 kilogram aralığında dəyişir.

Ən yaşlı qadın bodibildinqçi

Həmin idmançı hazırda ABŞ-da yaşayır. Ernestine Şepperd 80 yaşlı olmasına baxmayaq, hələ də öz bədən formasını qoruya bilir. Maraqlıdır ki, Ernestine bodibildinqlo 56 yaşından sonra məşğul olmağa başlayıb.

Ən tutullu bodibildinqçi

Hazırda dünyanın ən güclü bodibildinqçisi Roni Koleman hesab olunur. Bu idmançı çıxış etdiyi idman növündə ən yüksək titul hesab olunan "Mister Olimpiya"nın 8 qat qalibi olub. 1964-cü

ildə anadan olan Roninin boyu hazırda 177 m, çəkisi isə 138 kilogramdır. İdeal bədən quruluşuna malik olan idmançının hər bir əzələsi etalon kimi hesab olunur.

Ən çox pul qazanılan idman növü

İdmandə ən çox pul hansı idman növündə qazanılır? Məlum olub ki, idman növləri arasında ən çox qazanc qolfdadır. Qolf dənəsinin ən çox qazanan idmançısı Tayqer Vudsdur. Onun illik gəliri 100 milyon dollar hesab olunur. İdman növləri arasında ikinci ən çox qazanc boksdadır. Basketbol, tennis və futbol isə müvaffiq olaraq, növbəti pillələrdə yer alır.

Ən bahalı idman növü

İdman növləri arasında ən bahalı növ Formülə 1 sayılır. Aparılan araşdırılmalarda görə, hər gün Formülə 1-də milyardlarla ABŞ dolları xorclanır. Belə ki, bolidlərin alınması, onlara xidmət, tras tikiñisi, pilotların maaşı və avtoqozalar həmin məbləğə daxildir. Qeyd edək ki, aparıcı pilotların əksəriyyəti ən azı 10 milyon avro qazanırlar. Həmin pullar pilotlara iki amilo görə verilir. Birincisi populyarlıq, ikincisi isə riskə görə.

(ardı var)

Hazırladı:
Anar Əhmədov

Ən yaşlı marafonçu

Fauca Sinx dünyada ən yaşlı marafonçu hesab olunur. Hindistanlı marafonçu 100 yaşından olmasına baxmayaq hələ də yarışlarda iştirak edir. 89 yaşından sonra marafon yarışlarına qoşulan Sinx 7 yaşında iştirak edib. 2012-ci ildə 8-ci marafonuna qoşulan Edinburqda keçirilən yarışda 42 km məsafə qət edib.

F U T B O L

İspaniya

Madrid “Real”ının futbolçusu Rafael Varan PSJ və “Mançester Yunayted”ın maraq dairəsinə düşüb. 27 yaşlı müdafiisinin bu iki klubdan birinə keçə biləcəyi vurğulanıb. Madrid təmsilçisinin fransız oyunçunu 70 milyon avroya sata biləcəyi qeyd olunub.

Xatırladıq ki, Varan bu mövsüm bütün turnirlərdə 26 matçda oynayıb.

* * *

“Real Sosiedad” hücumçu Ander Barrenecea ilə müqavilənin müddətini uzadıb.

19 yaşlı ispan futbolcu ilə müddəti 2027-ci ilə başa çatacaq yeni müqavilo imzalanıb.

“Real Sosiedad”ın öz yetirməsi olan Barrenecea 2018-ci ildən bu klubun əsas komandasında çıxış edir. İspanyanın gənclərindən ibarət yiğməsində da çıxış edən forward “Real Sosiedad”ın əsas komandasında 40-dan çox oyun keçirib, 4 qol vurub.

İngiltərə

“Liverpool” futbolçusu Takumi Minaminonu icarəyə verib.

25 yaşlı hücumçu mövsümün sonuna qədər Premyer Liqanın digor təmsilçisi “Sauthempton”da çıxış edəcək.

Qeyd edək ki, “mersisyadlılar”a ötən il “Zalsburq”dan keçən Minamino bu mövsüm 17 matça çıxaraq, 4 qol vurub və 2 qolun ötürməsini verib.

“Liverpool” Türkiyə millisinin və Almaniyanın “Şalke” klubunun müdafiəcisi Ozan Kabak heyətə cəlb edib. 20 yaşlı mərkəz müdafiəcisi mövsümün sonuna qədər satınalma şərti ilə icarəyə götürüllər. Ozan yeni komandasında 19 nömrəli formanı geyinəcək. Qeyd edək ki, Ozan Kabak “Qalatasaray”ın yetirməsidir. O, Türkiyə yiğməsində da 7 oyundan keçirib.

“Liverpool” Çempionship klubu “Preston”dan Ben Devisin transferini həll etdi. 25 yaşlı müdafiəçi ilə uzunmüddətli müqavilə imzalanıb.

* * *

“Tottenham” yarımmüdafiəcisi Maurizio Poçettino ilə yollarını ayırib. 18 yaşlı futbolçu Premyer Liqanın digor təmsilçisi “Uotford”da çıxış edəcək. Qeyd edək ki, Maurizio “Tottenham”ın sabiq baş məşqçisi və hazırda PSJ-də işləyən Maurisio Poçettinonun oğludur. O, “Tottenham”ın 2-ci komandasında çıxış edirdi.

* * *

“Arsenal” Ensli Meytlend-Naylz icarəyə verib.

23 yaşlı yarımmüdafiəçi bu mövsümün sonuna kimi icarə əsasında “Vest Bromviç”də çıxış edəcək.

Qeyd edək ki, Meytlend-Naylz bu mövsüm İngiltərə Premyer Liqasında 11 oyuna çıxbı.

* * *

“Mançester Yunayted”də çıxış edən Odion İqalonun yeni klubu müyyənəlsib. Nigeriyali hücumcu karyerasını Səudiyyə Ərəbistanında davam etdirəcək. Onunla “Əl Şabab” klubu arasında 2,5 illik müqavilə imzalanıb. Qeyd edək ki, İqalo ötən ilin yanvarında Çinin “Şanxay

Şenxua” klubundan icarə əsasında “Mançester Yunayted”ə keçmişdi. O, İngiltərə təmsilçisində 23 oyunda 5 qol vurub, 1 qolun ötürməsini verib.

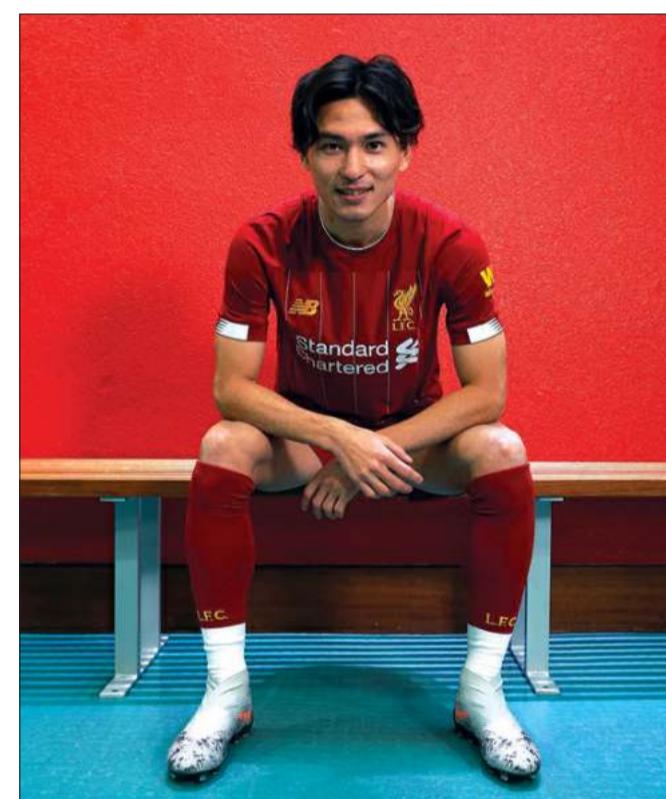
Almaniya

“Bavariya” klubu yarımmüdafiəcisi Camal Musiala ilə yeni müqavilə bağlayacaq. Bundesliga təmsilçisi İngiltərənin gənclər yiğməsinin üzvü ilə uzunmüddətli razılığı rosmilosdırıocək.

Avropadan transfer

xəbərləri

Onunla imzalanacaq müqavilə 2025-ci ilin yayına qədər növərdə tutulub. Futbolçu ilə anlaşma fevralın 26-da - Musialanın 18 yaşı olanda rosmilosdırıləcək. “Bavariya” rəhbərliyi yaxın müddətdə Camalin milliləşdirilərək Almaniya yiğməsinə cəlb olunmasını da istəyir.

Qeyd edək ki, Musiala ilə indiki müqavilə 2022-ci ilin yayında başa çatacaq.

* * *

“Leypsiq” “Ayaks” klubunun forwardı Brayan Brobbin'in keçidində maraqlıdır. 19 yaşlı forward Amsterdam təmsilçisi ilə müqaviləni uzatmaqdan imtina edib. Anlaşması yayda başa çatacaq Brobbi Leypsiqin ceyniadlı təmsilçisində azad agent kimi keçmək niyyətindədir. Qeyd edək ki, Bundesliga klubu hücumçusu Xvan Xi-Çan komandanın ayrılmak istədiyindən ona əvəzləyici axtarır.

* * *

“Şalke” heyətini yeni futbolcu ilə gücləndirib. Bundesliga təmsilçisi “Arsenal”dan Şkodran Mustafini heyətinə qatıb.

Almaniya yiğməsinin da üzvü olan 28 yaşlı futbolçu ilə müqavilə mövsümün sonuna kimi növərdə tutulub.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildə Turin klubunda oynayan Xedira bu mövsüm A seriyasında heç bir matç çıxmayıb.

İtalya

Milan “İnter”i İvan Perisiçi satmağa qərar verib.

Klub 32 yaşlı yarımmüdafiəçini yay transfer dövründə satmayı planlaşdırır. Qeyri-sabit çıxış edən xorvatyalının yüksək maaşı “neradzura”nın daha çox narahət edir. Onun ildə 5 milyon avro qazanması 2022-ci ilin yayında başa çatacaq. Klub rəhbərliyi onu yayda endirimlə 10 milyon avroya da satmağa razıdır. Belə ki, yarım il əvvəl Milan təmsilçisi bunun ikiqatını istəyirdi.

Qeyd edək ki, Perisiç 2015-ci ildə “Volfsburq”dan “İnter”ə keçib.

* * *

“Atalanta” Donetsk “Şaxtyor”unun yarımmüdafiəcisi Viktor Kovalenkonu heyətinə qatıb. Bu barədə klubun rəsmi saytı məlumat yayıb. Berqamo klubu 24 yaşlı futbolçu satınalma şərti ilə mövsümün sonuna qədər icarəyə götürür.

Qeyd edək ki, Kovalenko “Şaxtyor”un yetirməsidir. O, Donetsk təmsilçisində 200-ə yaxın oyun keçirib, 32 qol vurub, 12 möhsuldər ötürü edib. Viktor Ukrayna millisində də 30 oyna çıxbı.

* * *

“Udineze” klubu heyətini yeni futbolcu ilə gücləndirir.

A seriyası təmsilçisi “Mançester Siti”nin yarımmüdafiəcisi Cayden Jezayro Braaf heyətinə cəlb edib. 18 yaşlı futbolçu mövsümün sonuna kimi icarəyə götürür.

Qeyd edək ki, Niderlanddan olan Surinam əsilli Braaf “Mançester Siti”yə 2018-ci ildə PSV-dən transfer edilib. Onun “şəhərlilər”lə 2023-cü ilin yayına kimi müqaviləsi var.

Türkiyə

“Qalatasaray” növbəti transferini həyata keçirib. İstanbul təmsilçisi “Benfika”nın yarımmüdafiəcisi Qedson Fernandesı bu mövsümün sonuna kimi icarəyə götürür. Qeyd edək ki, “Qalatasaray” 22 yaşlı oyunçu üçün 500 min avro icarə haqqı ödəyib.

* * *

“Fənərbağça” Tolga Çiğerci ilə yollarını ayırib. 28 yaşlı yarımmüdafiəçi ilə müqaviləyə qarşılıqlı razılılaşma əsasında xitam verilib. Qeyd edək ki, T.Ciğerci 2018-ci ildən İstanbul təmsilçisində çıxış edirdi.

* * *

“Trabzonspor” “Volfsburq”un yarımmüdafiəcisi Yunus Mallini heyətinə cəlb edib. 28 yaşlı futbolcu ilə 2.5+1 illik müqavilə imzalanıb. Qeyd edək ki, Türkiyə millisinin üzvü Münhenqladbax “Borussiya”nın yetirməsidir. 2017-ci ildən “Volfsburq”da çıxış edən 28 yaşlı yarımmüdafiəçi “Maynts” və “Union Berlin”də də oynayıb.

* * *

“Dənizlispor”un serbiyalı müdafiəcisi Neven Subotić karyerasını Avstriya çempionatında davam etdirəcək.

32 yaşlı futbolcu “Altax” klubu ilə mövsümün sonuna kimi müqavilə bağlayıb. Qeyd edək ki, Subotić “Dənizlispor”a mövsümün əvvəlində keçmişdi. O, daha önce “Maynts”, “Borussiya” (Dortmund), “Köln”, “Sent-Etyen”, “Union Berlin” klublarında da forma geyinib.

Fransa

“Nitsa” klubu “Barselona”nın müdafiəcisi Jan-Kler Todibonu heyətinə qatıb. “Nitsa” 21 yaşlı futbolçunu satınalma şərti ilə mövsümün sonuna kimi icarəyə götürür. Qeyd edək ki, Fransanın “Tuluza” klubunun yetirməsi olan Todibo 2019-cu ildə “Barselona”ya transfer edilib. Fransız müdafiəçi daha əvvəl “Şalke” və “Benfika”da icarə əsasında çıxış edib.

